

Domsagohistorik

Linköpings tingsrätt

Text Elsa Trolle Önnerfors

Göta Hovrätt – Östergötlands län – Linköpings tingsrätt

Kinda och Ydre domsaga

År 1680 var Kinda och Ydre häraderna förenade i en domsaga tillsammans med Vifolka och Valkebo häraderna. De två sistnämnda bröts loss 1778 och bildade en egen jurisdiktion (Vifolka härad, se Mjölby tingsrätt. Valkebo härad, se nedan).¹

Kinda härad hade sitt tingsställe i Kisa från 1669. År 1675 beviljades medel till att inrätta ett tingshus på platsen. Byggnaden låg nära gästgiveriet i Kisa, och var troligtvis en äldre byggnad som byggts om till tingshus. Huset såldes i slutet av 1740-talet då ett helt nytt tingshus uppfördes. Byggnaden stod klar 1749 och låg vid nuvarande Tingshustorget, strax intill Kisaån. Här hölls ting fram till 1824 då Kinda härads tredje tingshus i Kisa invigdes. Även detta hus låg vid Tingshustorget och användes som domstolslokal fram till underrättsreformen i början av 1970-talet. Från 1964 höll man även ting i Linköping (se nedan).²

Ydre härad hade 1680 sitt tingsställe i Sund. Tingshuset låg vid Sunds kyrka. Under de första årtiondena på 1700-talet förföll byggnaden, och trots reparationer var huset till slut oanvändbart. Tingen fick flyttas till gästgiveriet. På mitten av 1740-talet beslutades att ett nytt tingshus skulle uppföras. Huset, som togs i bruk 1747, låg bredvid gästgiverigården. Även denna byggnad förföll med tiden, och 1886 påbörjades uppförandet av ett tredje tingshus i Sund. Byggnaden låg i närheten av kyrkan, och invigningen ägde rum 1888. Kinda och Ydre utgjorde länge var sitt tingslag. Först 1948 slogs de samman till ett enda tingslag med gemensam tingsplats i Kisa. Tingsstället i Sund drogs samtidigt in.³

Linköpings domsaga

Åkerbo, Bankekinds och Hanekinds häraderna

År 1680 bildade Åkerbo, Bankekinds, Hanekinds, Memmings och Skärkinds häraderna en gemensam domsaga, men häraderna utgjorde var sitt tingslag. Bankekinds och Hanekinds häraderna bröts ut och bildade en egen domsaga 1781, men återfördes till den ursprungliga jurisdiktionen 1805.⁴ Nästa förändring ägde rum 1853 då Memmings och Skärkinds häraderna överfördes till andra domsagoområden (Memmings och Skärkinds häraderna, se Norrköpings tingsrätt).⁵ De kvarvarande häraderna fortsatte att ingå i samma domsaga, som nu fick namnet Åkerbo, Bankekinds och Hanekinds domsaga.

Åkerbo härad hade sedan 1630 sitt tingsställe i närheten av kyrkan i Törnevalla. På platsen fanns en tingsstuga som användes fram till 1720 då den var i så dåligt skick att man inte längre kunde använda den. Tingsplatsen flyttades 1720 till en gård i Reva by, som låg en kilometer söder om Törnevalla kyrka. År 1737 flyttades tinget på nytt, denna gång till gästgiveriet i Bjursholmen i avvaktan på att ett nytt tingshus skulle uppföras. Det nya huset togs i bruk 1739 och låg även det i Bjursholmen. Byggnaden förföll dock snabbt och redan 1756 övergavs huset. Mellan åren 1757 och 1772 delade Åkerbo härads tingsställe med Skärkinds härad. Tingen hölls på gästgiveriet i Kumla. Det nya tingshus i Kumla togs i bruk av de båda häraderna 1773. Byggnaden låg strax väster om Gistad. År 1855 sålde Åkerbo härad sin del av huset till Skärkinds härad som sedan använde huset fram till 1903 (Skärkinds härad, se Norrköpings tingsrätt). Tingsstället flyttades in till centrala

¹ K.Br. den 30/1 1778 (Almquist Jan Eric *Lagsagor och domsagor i Sverige: med särskild hänsyn till den judiciella indelningen* Norstedt Stockholm 1954, s.317).

² *En bok om Kisa socken*, del 3, s. 64ff.

³ SFS 1947:679.

⁴ K.Br. den 22/11 1781 samt 19/2 1805 (Almquist s. 321).

⁵ K.Br. den 19/4 1853 (Almquist s. 321).

Linköping, där Åkerbo kom att dela tingshus med Hanekinds härad (se nedan). Till en början fungerade den så kallade Gyllenramska gården på Barnhemsgatan som tingshus. Byggnaden var uppförd på 1830-talet. Under åren 1889 till 1889 uppfördes ett nytt tingshus på samma gata (se nedan).

Bankekinds härad hade sedan 1597 sitt tingsställe i Svinstad där det fanns en tingsstuga vid kyrkan. Från 1680-talet fram till mitten av 1700-talet skiftade tingsplatserna mellan Svinstad, Strömsbro, Lerboga, Eriksstad och Fillinge.⁶ År 1754 togs ett nybyggt tingshus i Svinstad i bruk. Huset användes fram till hösten 1776 då det brann ned till grunden. Tinget flyttades till Gästgiveriet i Fillinge under sex års tid medan man diskuterades frågan om ett nytt tingshus och tingsställe. Ett alternativ var att dela hus med Åkerbo och Skärkinds härader i Kumla, men detta genomfördes aldrig. Istället blev Åtvidaberg nytt tingsställe 1783, och värdshuset på platsen användes som domstolslokal. Invånarna i häradet tyckte emellertid att resvägen till det nya tingsstället var i längsta laget. Man ville ha ett eget tingshus, och detta skulle helst ligga i Fillinge. Fillinge blev också ny tingsplats efter det att hela nämnden hotat att avgå om man inte flyttade från Åtvidaberg. Från och med 1789 hölls alltså återigen ting i Fillinge, och som tingshus användes Fillinge Stargård. År 1795 invigdes ett nytt tingshus på orten. Byggnaden låg på en höjd vid vägen mellan Linköping och Åtvidaberg.⁷ Bankekinds tingsställe placerades i Linköping 1889 (se nedan).

Hanekinds härad hade på 1680-talet sitt tingsställe i Slaka. En tingsstuga låg öster om kyrkan invid en större väg. Huset användes fram till 1737. Under de närmast kommande tio åren förde häradsrätten en ambulerande tillvaro. Det fanns inget särskilt tingshus, utan förhandlingar hölls på flera olika platser, bland annat i Linköping och Stegeborg samt på häradshövdingebostället i Ånestad och på Blästad gård. År 1748 var tinget tillbaka i Slaka där ett nytt tingshus tog i bruk samma år. Huset låg på ungefär samma plats som det gamla tingshuset. År 1855 flyttades tingsplatsen till Linköping. Hanekind delade tingshus med Åkerbo härad (se ovan).

Från och med 1889 slogs häraderna samman till ett enda tingslag med gemensamt tingsställe i Linköping.⁸ Ett helt nytt tingshus uppfördes 1888-1889 på Barnhemsgatan. Byggnaden låg på en avstyckad del av den tomt där Åkerbo härads tidigare tingshus hade legat. Huset byggdes till i samband med domsagoförändringarna 1924 (se nedan).

Valkebo och Gullbergs härader

Bobergs, Gullbergs, Finspånge läns och Bråbo härader ingick i en gemensam domsaga 1680. Domsagan delades 1762. Bobergs och Gullbergs härader bildade en egen jurisdiktion liksom Finspånge läns och Bråbo härader. Trettio år senare, 1792, återfördes emellertid häraderna till den ursprungliga, gemensamma domsagan.⁹ Bråbo härad bröts loss 1849 och förenades med Björkekinds, Östkinds och Lösings härader (Bråbo härad etc., se Norrköpings tingsrätt). Även Finspånge läns härad försvann samma år och bildade en egen jurisdiktion (Finspånge läns härads domsaga, se Norrköpings tingsrätt). Kvar var alltså Bobergs och Gullbergs härader. Året därpå (1850) överfördes Bobergs härad till Aska och Dals domsaga (Aska, Dals och Bobergs domsaga, se Motala tingsrätt).¹⁰ Samma år slogs istället Gullbergs härads samman med Vifolka och Valkebo härader till en ny jurisdiktion. Fram till 1918 utgjorde varje härad ett tingslag.

6 1680-1684: Svinstad, 1684-1686: Strömsbro, 1686-1695: Lerboga, 1695-1696: Strömsbro, 1696-1705: Svinstad, 1705-1719: Lerboga, 1719-1721: Svinstad, 1721-1724: Eriksstad, 1724-1725: Svinstad, 1726-1737: Lerboga, 1737-1754: Fillinge.

7 Cnattangius, Bengt: "Tingshuset i Fillinge", s. 72ff. I: *Särtryck ur Östergötlands och Linköpings stads museum* 1968.

8 Bihang till SFS 1884 nr 62 samt 1887 nr 93.

9 Almquist s. 320.

10 K.Br. den 16/10 1849 (Almquist s. 318).

År 1680 hade Gullbergs härads ett tingshus vid Vreta klostrets kyrka. Byggnaden flyttades 1699 till Sjögestad där det fanns ett gästgiveri. Tingshuset förstördes emellertid helt i en brand 1758, och i väntan på att ett nytt tingshus skulle bli klart höll man ting på Bergs gästgiveri och på Brunnby gård. Det nya tingshuset i Sjögestad invigdes 1759. År 1918 flyttades tingen till Linköping (se nedan).

Valkebo härad höll ting i ett nybyggt tingshus vid kyrkan i Gammalkil från och med sommaren 1679. År 1691 flyttades tingen till gästgiveriet i Bankeberg, som sedan fungerade som tingsplats fram till mitten av 1800-talet. Valkebo härad flyttade omkring 1850 sitt tingsställe till samhället Vikingstad. Den byggnad som togs i bruk som tingshus hade uppförts i Gismestad i Vikingstads socken på 1750-talet. Huset hade sedan flyttades till Vikingstad omkring 1850, och återuppförts som tingshus i närheten av gästgiveriet. Byggnaden användes som tingshus fram till 1917.

År 1918 slogs Valkebo och Gullbergs härader samman till ett tingslag med tingsplats i Linköping.¹¹ Mellan åren 1918 till 1924 hölls tingen i en byggnad vid Stora torget i Linköping. Huset, som inte var något egentligt tingshus, ägdes av Östergötlands län hushållningssällskap. Nästa judiciella förändring genomfördes 1924. Valkebo härad överfördes till den nybildade Mjölby domsaga (Mjölby domsaga, se Mjölby tingsrätt) medan Valkebo och Gullbergs tingslag uppgick i den nybildade Linköpings domsaga. I domsagan ingick dessutom Åkerbo, Bankekind och Hanekinds härader (se ovan). Den gemensamma tingsplatsen placerades i Linköping. Som tingshus användes Åkerbo härads tingshus på Barnhemsgatan.¹²

Rådhus

Staden Linköping låg under rådhusrätt. Den äldsta rådhusbyggnaden uppfördes troligen redan på medeltiden. Rådhuset, som låg mitt på Stora torget, förstördes i en brand 1546. I väntan på att rådhuset skulle återuppföras användes Kapellhuset i Helgeandsgården vid samma torg som provisoriskt rådhus. Byggnaden hade skänkts till staden av Gustav Vasa. Det nya rådhuset förstördes av danska trupper hösten 1567, och Kapellhuset fick återigen fungera som rådhus. På mitten av 1580-talet kunde rådhusbyggnaden tas i bruk igen. Med åren förföll huset, och på 1600-talet var det så nedgången att det inte lönade sig att reparera det. Byggnaden brann till slut ned i stadsbranden 1700. Efter branden höll rådhusrätten sina sammanträden på Linköpings slott. Det dröjde sedan nästan hundra år innan staden fick ett nytt rådhus. Mellan åren 1799 och 1803 fungerade landshövdingens före detta boningshus som rådhus. Huset låg på Borggården vid Järntorget och hade renoverats innan rådhusrätten flyttade in. År 1804 köpte staden in ett nytt hus som gjordes om till domstolslokaler. Byggnaden, som låg vid Stora torget och hade uppförts på 1790-talet, användes som rådhus fram till 1956. Detta år flyttade rådhusrätten till den så kallade Ljungstedtska skolan på Kungsgatan. Med tiden blev huset för litet för rådhusrättens behov och det gamla rådhuset på Stora torget togs åter i bruk. År 1968 tillkom även lokaler i den så kallade Segerdahlska villan på Klostersgatan. Under en period användes alltså tre byggnader som rådhus. I samband med underrättsreformen 1971 togs rådhusrättens utrymmen över av den nybildade Linköpings tingsrätt (se nedan).

Utvecklingen under andra hälften av 1900-talet

Från slutet av 1940-talet hade den offentliga sektorn, och därmed kommunerna, fått allt fler uppgifter: skolan hade byggts ut, socialvården och bostadsbyggandet likaså, för att inte glömma all teknisk service i form av el, avlopp och vatten. I början av 1950-talet genomfördes den så kallade storkommunreformen, och de allra minsta kommunerna försvann. Syftet med reformen var skapa logiska och rationella kommunindelningar. De borgerliga kommunerna skulle vara så pass stora att de kunde erbjuda den service som samhället kunde förvänta sig. Även domsagoindelningen

¹¹ SFS 1917:430.

¹² K.Br. den 8/6 1923. Jfr SFS 1923:362.

påverkades av kommunförändringarna och rationaliserades. Domkretsarna blev betydligt större än vad de hade varit tidigare.¹³

År 1964 förenades Kinda och Ydre domsaga med Linköpings domsaga. Den nya domsagan, som fick benämningen Linköpings domsaga, hade tingsställen i Linköping, som dessutom var kansliort, och Kisa.¹⁴ Ytterligare kommunreformer genomfördes på 1960- och 70-talen, då bland annat det gamla stadsbegreppet försvann. År 1965 förstatligades rådhusrätterna, och i början av 1970-talet trädde den nya underrättsreformen i kraft. Häradsrätterna och rådhusrätterna försvann och ersattes av tingsrätter. Tingshusbyggnadsskyldigheten upphörde vid samma tidpunkt.

År 1971 bildades Linköpings tingsrätt, och dess domkrets omfattade det område som tidigare legat under Linköpings domsaga samt Linköpings stad. Både tingsstället och kansliet placerades i Linköping.¹⁵ Till en början var tingsrätten inhytt i fyra olika byggnader: det gamla rådhuset vid Stora torget, den Ljungstedtska skolan, den Segerdahlska villan samt det Hägerska huset. Tingsrätten övertog med andra ord rådhusrättens tidigare lokaler jämte Hägerska huset. Under åren 1972 till 1974 uppfördes ett nytt tingshus på Apoteksgatan vid västra hörnet av Stora torget i de centrala delarna av staden. Huset invigdes 1974 och de andra lokalerna övergavs.

Ordinarie domare

Lagmän i Linköpings tingsrätt

Gösta Sandell (ff)	fullm. 30.6.1970	1971–1989
Bengt Eliasson (ff)	fullm. 23.11.1989	1990–1997

Rådmän i Linköpings tingsrätt

Lars Montelius	1971–1983 ¹⁶
Stig Rosén	1971–1985 †
Ulf Grapengiesser	1971–1975
Barbro Lindqvist	1971–1973
Sigvard Bjurek	1971–1991
Sven Kjellgren	1971–1992
Johan Falkman	1974–1996
Gunnar Hillman	1975–
Peter Sundström	1986–
Lars Dahlstedt	1986–1997

Åkerbo härad

Domsagotillhörighet:	1680–1781	Med Bankekinds, Hanekinds, Memmings och Skärkinds härad
	1781–1805	Med Memmings och Skärkinds härad ¹⁷

13 Från och med ingången av 1952 omfattade Kinda och Ydre domsaga Norra Kinda, Södra Kinda, Västra Kinda samt Ydre landskommuner. I Linköpings domsaga ingick Björsätters, Åkerbo, Askeby, Vårdnäs, Landeryds, Kärna, Vreta Klosters, Norra Valkebo och Södra Valkebo landskommuner samt Åtvidabergs köping (SFS 1950:445).

14 SFS 1963:93.

15 SFS 1969:586. Efter ytterligare kommunsammanslagningar på 1970-talet omfattar Linköpings tingsrätts domkrets idag Kinda, Linköpings, Ydre och Åtvidabergs kommuner (SFS 1982:996).

16 Chefsrådman 1973–1983

17 Kungligt brev den 22 november 1781

1805–1853	Med Bankekind, Hanekinds, Memmings och Skärkinds härad ¹⁸
1853–1923	Med Bankekind och Hanekinds härad ¹⁹
1924–1963	Med Bankekind, Hanekinds, Valkebo och Gullbergs härad ²⁰
1964–1970	Med Bankekind, Hanekinds, Valkebo, Gullbergs, Kinda och Ydre härad

Tingsplatser:	1680–1720	Törnevalla
	1720–1737	Reva by
	1737–1756	Bjursholmen
	1757–1855	Kumla
	1855–1970	Linköping ²¹

Häradshövdingar:

Johan Gripenwaldt	fullm. 18.12.1680	1680–1681
Germund Palmstedt	fullm. 5.11.1681	1681–1682
Mauritz Ludvig Holst	fullm. 4.3.1682	1682–1684
Germund Palmstedt ²² ånyo	fullm. 31.5.1684	1684–1699
Johan Lundius ²³	fullm. 20.10.1699	1699–1718
Axel Palmfelt	fullm. 11.10.1718	1718–1719
Johan Haumbler	fullm. 22.5.1719	1719–1733
Georg Monthan	fullm. 11.6.1733	1733–1736
Jonas Bergenstråhle	fullm. 20.4.1736	1736–1747
Lars Låstbom	fullm. 2.6.1747	1747–1795
Gustaf von Röök (m)	fullm. 30.4.1795	1795–1852†
Claes Peter Bursie(m)	fullm. 19.4.1853	1853–1869†
Clas Gustaf Nikanor Livijn(m)	fullm. 14.9.1869	1869–1888
Frithiof Oscar F Gustafson (m)	fullm. 21.12.1888	1888–1908†
Carl Wilhelm Åstrand(m)	fullm. 13.7.1909	1909–1936
Helge Arvid Sjögren(m)	fullm. 30.4.1936	1936–1957
Elis Herman Dahlin (m)	fullm. 27.6.1957	1957–1970

Bankekinds härad

Domsagotillhörighet:	1680–1781	Med Åkerbo, Hanekinds, Memmings och Skärkinds härad
	1781–1805	Med Hanekinds härad ²⁴
	1805–1853	Med Åkerbo, Hanekinds, Memmings och Skärkinds härad ²⁵
	1853–1923	Med Åkerbo och Hanekinds härad ²⁶

18 Kungligt brev den 19 februari 1805

19 Domsagan som kallades Åkerbo, Bankekind och Hanekinds domsaga kom från 1889 års ingång att utgöra ett enda tingslag.

20 Domsagan fickbenämningen Linköpings domsaga

21 Tiden 1964-1970 var Kisa bitingsställe för Linköpings domsagas häradsrätt

22 Adlad Cederhielm

23 Adlad Lillienadler

24 Kungligt brev den 22 november 1781

25 Kungligt brev den 19 februari 1805

1924–1963	Med Åkerbo, Hanekinds, Valkebo och Gullbergs härad ²⁷
1964–1970	Med Åkerbo, Hanekinds, Valkebo, Gullbergs, Kinda och Ydre härad

Tingsplatser:

1680–1684	Svinstad ²⁸
1684–1686	Strömsbro
1686–1695	Lerboga
1695–1696	Strömsbro
1696–1705	Svinstad
1705–1719	Lerboga
1719–1721	Svinstad
1721–1724	Erikstad
1724–1725	Svinstad
1726–1737	Lerboga
1737–1754	Fillinge
1754–1776	Svinstad
1777–1783	Fillinge
1783–1789	Åtvidaberg
1789–1888	Fillinge
1889–1970	Linköping ²⁹

Häradshövdingar:

Johan Gripenwaldt	fullm. 18.12.1680	1680–1681
Germund Palmstedt	fullm. 5.11.1681	1681–1682
Mauritz Ludvig Holst	fullm. 4.3.1682	1682–1684
Germund Palmstedt ³⁰ ånyo	fullm. 31.5.1684	1684–1699
Johan Lundius ³¹	fullm. 20.10.1699	1699–1718
Axel Palmfelt	fullm. 11.10.1718	1718–1719
Johan Haumbler	fullm. 22.5.1719	1719–1733
Georg Monthan	fullm. 11.6.1733	1733–1736
Jonas Bergenstråhle	fullm. 20.4.1736	1736–1747
Lars Låstbom	fullm. 2.6.1747	1747–1780
Christian Brandt	fullm. 22.11.1781	1781–1804†
Gustaf von Röök(m)	fullm. 30.4.1795	1805–1852†
Claes Peter Bursie(m)	fullm. 19.4.1853	1853–1869†
Clas Gustaf Nikanor Livijn(m)	fullm. 14.9.1869	1869–1888
Frithiof Oscar Fredrik Gustafsson(m)	fullm. 21.12.1888	1888–1908†
Carl Wilhelm Åstrand(m)	fullm. 13.7.1909	1909–1936
Helge Arvid Sjögren(m)	fullm. 30.4.1936	1936–1957
Elis Herman Dahlin(m)	fullm. 27.6.1957	1957–1970

26 Domsagan som kallades Åkerbo, Bankekind och Hanekinds domsaga kom från och med 1889 att utgöra ett enda tingslag.

27 Domsagan fick benämningen Linköpings domsaga.

28 Svinstad var tingsplats redan från år 1597. Svinstads socken heter sedan 1903 Bankekind men byn Svinstad, som nu är hopslagen till en gård, har kvar sitt gamla namn.

29 Tiden 1964-1970 var Kisa bitingsställe för Linköpings domsagas häradsrätt.

30 adlad Cederhielm

31 adlad Lillienadler

Hanekinds härad

Domsagotillhörighet:	1680–1781	Med Åkerbo, Bankekind, Memmings och Skärkinds härad
	1781–1805	Med Bankekind härad ³²
	1805–1853	Med Åkerbo, Bankekind, Memmings och Skärkinds härad ³³
	1853–1923	Med Åkerbo och Bankekind härad ³⁴
	1924–1963	Med Åkerbo, Bankekind, Valkebo och Gullbergs härad ³⁵
	1964–1970	Med Åkerbo, Bankekind, Valkebo, Gullbergs, Kinda och Ydre härad

Tingsplatser:

1680–	1736	Slaka
1736–1747		Linköping, Lambohof, Stegeborg, Ånestad ³⁶ och Blästad gård ³⁷
1748–1855		Slaka ³⁸
1855–1970		Linköping ³⁹

Häradshövdingar:

Johan Gripenwaldt	fullm. 18.12.1680	1680–1681
Germund Palmstedt	fullm. 5.11.1681	1681–1682
Mauritz Ludvig Holst	fullm. 4.3.1682	1682–1684
Germund Palmstedt ⁴⁰ ånyo	fullm. 31.5.1684	1684–1699
Johan Lundius ⁴¹	fullm. 20.10.1699	1699–1718
Axel Palmfelt	fullm. 11.10.1718	1718–1719
Johan Haumbler	fullm. 22.5.1719	1719–1733
Georg Monthan	fullm. 11.6.1733	1733–1736
Jonas Bergenstråhle	fullm. 20.4.1736	1736–1747
Lars Låstbom	fullm. 2.6.1747	1747–1781
Christian Brandt	fullm. 22.11.1781	1781–1803†
Gustaf von Röök (m)	fullm. 30.4.1795	1805–1852†
Claes Peter Bursie (m)	fullm. 19.4.1853	1853–1869†
Clas Gustaf Nikanor Livjin (m)	fullm. 14.9.1869	1869–1888
Frithiof Oscar F Gustafsson (m)	fullm. 21.12.1888	1888–1908†
Carl Wilhelm Åstrand(m)	fullm. 13.7.1909	1909–1936
Helge Arvid Sjögren(m)	fullm. 30.4.1936	1936–1957
Elis Herman Dahlin (m)	fullm. 27.6.1957	1957–1970

32 Kungligt brev den 22 november 1781

33 Kungligt brev den 19 februari 1905

34 Domsagan som kallades Åkerbo, Bankekind och Hanekinds domsaga kom från och med 1889 att utgöra ett enda tingslag.

35 Domsagan benämningen Linköpings domsaga.

36 Häradshövdingeboställe

37 Kronrusthåll

38 1762 hölls vintertinget på Erikstad gård och hösttinget på häradshövdingebostället Ånestad. 1763, 1764 och 1765 till och med sommartinget ägde alla ting rum på Ånestad. Vintertinget 1787–1789 och sommartinget 1791 hölls på Ånestad.

39 Tiden 1964–1970 var Kisa bitingsställe för Linköpings domsaga.

40 adlad Cederhielm

41 adlad Lillienadler

Gullbergs härad

Domsagotillhörighet:	1680–1761	Med Bobergs, Bråbo och Finspånga läns härad
	1762–1791	Med Bobergs härad ⁴²
	1792–1849	Med Bobergs, Bråbo och Finspånga läns härad ⁴³
	1850–1923	Med Vifolka och Valkebo härad ⁴⁴
	1924–1963	Med Valkebo, Åkerbo, Bankekinds och Hanekinds härad ⁴⁵
	1964–1970	Med Valkebo, Åkerbo, Bankekinds, Hanekinds, Kinda och Ydre härad
Tingsplatser:	1680–1702	Vreta kloster ⁴⁶
	1702–1917	Sjögestad
	1918–1970	Linköping ⁴⁷

Häradshövdingar:

Anders Westeman ⁴⁸	fullm. 18.12.1680	1680–1689
Johan Aswer ⁴⁹	fullm. 25.8.1689	1689–1705†
Anders Fägerstierna	fullm. 19.5.1705	1705–1716
Lars Sandberg	fullm. 2.10.1716	1716–1721†
Gustaf Adolf Lagerfeldt	fullm. 11.5.1721	1721–1742
Anders Ahlgren	fullm. 29.5.1742	1742–1751†
Samuel Uggla	fullm. 1.6.1752	1752–1778
Elof Wetterman	fullm. 27.8.1778	1778–1792 †
Per Adolf Blidberg	fullm. 6.8.1781	1792–1795
Per Aschan	fullm. 3.12.1795	1795–1839†
Paul Gustaf Norin ⁵⁰	fullm. 19.6.1840	1840–1849
Fredrik Carl Pereswetoff-Morath	fullm. 16.8.1835	1850–1851†
Carl Johan Ek	fullm. 11.3.1852	1852–1859†
Arnold Georg Rudling (m)	fullm. 4.7.1860	1860–1889
Gustaf Hjalmar Bergh (m)	fullm. 18.4.1890	1890–1923
Carl Wilhelm Åstrand (m)	fullm. 13.7.1909	1924–1936
Helge Arvid Sjögren (m)	fullm. 30.4.1936	1936–1957
Elis Herman Dahlin (m)	fullm. 27.6.1957	1957–1970

42 Kungligt brev den 29 juni 1672

43 Kungligt brev den 27 juli 1792

44 Beslut av Kunglig Maj:t den 16 oktober 1849

45 Kungligt brev den 8 juni 1923

46 Ting hölls i Vreta kloster även 1599–1679

47 Tiden 1964–1970 var Kisa bitingsställe för Linköpings domsaga.

48 Adlad Wästfelt

49 Adlad Adlerklo

50 Silhuettbild

Valkebo härad

Domsagotillhörighet:	1680–1778	Med Kinda, Ydre och Vifolka härad
	1778–1849	Med Vifolka härad ⁵¹
	1850–1923	Med Vifolka och Gullbergs härad ⁵²
	1924–1963	Med Gullbergs, Åkerbo, Bankekinds och Hanekinds härad ⁵³
	1964–1970	Med Gullbergs, Åkerbo, Bankekinds, Hanekinds, Kinda och Ydre härad
Tingsplatser:	1680–1691	Gammalkil ⁵⁴
	1691–1917	Bankeberg
	1918–1970	Linköping ⁵⁵

Häradshövdingar:

Olof Häger ⁵⁶	fullm. 18.12.1680	1680–1686
Mauritz Ludvig Holst	fullm. 15.5.1686	1686–1698
Samuel Hytthon ⁵⁷	fullm. 1.8.1698	1698–1723
Peter Hederhielm	fullm. 23.6.1724	1724–1742
Johan Broström	fullm. 2.4.1743	1743–1744
Jonas Ekman	fullm. 29.2.1744	1744–1747
Fredrik Otto Wrangel af Lindeberg	fullm. 17.12.1747	1747–1762
Sigfrid Gahm	fullm. 19.3.1763	1763–1795
David Eric Holmström	fullm. 20.8.1795	1795–1835
Fredrik Carl Pereswetoff-Morath	fullm. 16.8.1835	1835–1851
Carl Johan Ek	fullm. 11.3.1852	1852–1859
Arnold Georg Rudling(m)	fullm. 4.7.1860	1860–1889
Gustaf Hjalmar Bergh(m)	fullm. 18.4.1890	1890–1923
Carl Wilhelm Åstrand(m)	fullm. 13.7.1909	1924–1936
Helge Arvid Sjögren(m)	fullm. 30.4.1936	1936–1957
Elis Herman Dahlin(m)	fullm. 27.6.1957	1957–1970

Kinda härad

Domsagotillhörighet:	1680–1778	Med Ydre, Vifolka och Valkebo härad
	1778–1963	Med Ydre härad ⁵⁸
	1964–1970	Med Åkerbo, Bankekinds, Hanekinds, Gullbergs och Ydre härad

51 Kungligt brev den 30 januari 1778.

52 Beslut av Kungl. Maj:t den 16 oktober 1849.

53 Kungligt brev den 8 juni 1923.

54 Ting hölls i Gammalkil redan sommaringet 1679.

55 Tiden 1964-1970 var Kisa bitingsställe till Linköpings domsaga.

56 Adlad Hägerhielm

57 Adlad Lindsfelt

58 Kungligt brev den 30 januari 1778. Kinda och Ydre domsaga utgjorde fram till 1948 två tingslag, motsvarande respektive härad. Under åren 1948–1963 utgjorde Kinda och Ydre domsaga ett gemensamt tingslag med Kisa som ordinarie tingsplats.

Tingsplatser:	1680–1970	Kisa ⁵⁹
	1964–1970	Linköping

Häradshövdingar:

Olof Häger ⁶⁰	fullm. 18.12.1680	1680–1686
Mauritz Ludvig Holst	fullm. 15.5.1686	1686–1698
Samuel Hytthon ⁶¹	fullm. 1.8.1698	1698–1723
Peter Hederhielm	fullm. 23.6.1724	1724–1742
Johan Broström	fullm. 2.4.1743	1743–1744
Jonas Ekman	fullm. 29.2.1744	1744–1747
Fredrik Otto Wrangel af Lindeberg	fullm. 17.12.1747	1747–1762
Sigfrid Gahm	fullm. 19.3.1763	1763–1778
Leonard Hindrik Rääf	fullm. 30.1.1778	1778–1810
Lars Jakob Grapengiesser	fullm. 31.7.1811	1811–1823
Carl Gustaf Hjertström	fullm. 8.6.1824	1824–1856
August Edvard von Hartmansdorff	fullm. 27.10.1857	1857–1879
Fredrik Axel Hugo Hedenstierna(m)	fullm. 13.4.1880	1880–1906
Caspar Henrik Gavelius Cederschiöld(m)	fullm. 15.3.1907	1907–1939
Christian Julius Söderström(m)	fullm. 10.3.1939	1939–1962
Elis Herman Dahlin(m)	fullm. 27.6.1957	1962–1970

Ydre härad

Domsagotillhörighet:	1680–1778	Med Kinda, Vifolka och Valkebo
	1778–1963	Med Kinda härad ⁶²
	1964–1970	Med Åkerbo, Bankekinds, Hanekinds. Valkebo, Gullbergs och Kinda härad

Tingsplatser:	1680–1947	Sund
	1948–1970	Kisa ⁶³
	1964–1970	Linköping

Häradshövdingar:

Olof Häger ⁶⁴	fullm. 18.12.1680	1680–1686
Mauritz Ludvig Holst	fullm. 15.5.1686	1686–1698
Samuel Hytthon ⁶⁵	fullm. 1.8.1698	1698–1723
Peter Hederhielm	fullm. 23.6.1724	1724–1742
Johan Broström	fullm. 2.4.1743	1743–1744
Jonas Ekman	fullm. 29.2.1744	1744–1747
Fredrik Otto Wrangel af Lindeberg	fullm. 17.12.1747	1747–1762

⁵⁹ Kisa var tingsplats redan från och med vintertinget 1669. Tiden 1964–1970 var Kisa bitingsställe för Linköpings domsagas häradsrätt.

⁶⁰ Adlad Hägerhielm

⁶¹ Adlad Lindsfelt

⁶² Domsagan utgjorde fram till 1948 två tingslag, motsvarande respektive härad. Mellan 1948 och 1963 utgjorde Kinda och Ydre domsaga ett tingslag med gemensamt tingsställe i Kisa.

⁶³ Tiden 1964–1970 var Kisa bitingsställe för Linköpings domsagas häradsrätt.

⁶⁴ Adlad Hägerhielm

⁶⁵ Adlad Lindsfelt

Sigfrid Gahm	fullm. 19.3.1763	1763–1778
Leonard Hindrik Rääf	fullm. 30.1.1778	1778–1810
Lars Jakob Grapengiesser	fullm. 31.7.1811	1811–1823
Carl Gustaf Hjertröm	fullm. 8.6.1824	1824–1856
August Edvard von Hartmansdorff	fullm. 27.10.1857	1857–1879
Fredrik Axel Hugo Hedenstierna(m)	fullm. 13.4.1880	1880–1906
Caspar Henrik Gavelius Cederschiöld(m)	fullm. 15.3.1907	1907–1939
Christian Julius Söderström(m)	fullm. 10.3.1939	1939–1962
Elis Herman Dahlin(m)	fullm. 27.6.1957	1962–1970

Borgmästare

Linköpings stad

Töres Eriksson ⁶⁶	1667–1681(82)
Johan Mogataeus	1672–1690
Johan Montin	1682
Hans Olsson	1682
Johan Nordman	1682–1698†
Samuel Pyttner	1698–1711†
Magnus Rinström	1711–1717
Johan Magnus Ernst	1717–1723†
Hans Kinberg	1723–1743†
Johan (Hans) Jancke	1744–1762
Carl Fredrik Lund	1763–1776
Petter Schenling	1777–1788
Nils Björkegren	1788–1807
Anders Gabriel Kiellander	1808–1818
Mattias Weibull	1819–1822
Per Rydbeck	1822–1829
Zacharias Abelin(ff)	1830–1849
Claes Fredric Egnell(f)	1849–1870
Magnus Fredrik Stånggren(f)	1870–1905
Carl Henrik Ramsay(m)	1906–1934
Bertil Ferdinand Hallberg(m)	1938–1953
Carl Johan Svennegård(m)	1953–1967
Gösta Erik Sandell ⁶⁷ (ff)	1967–1970

⁶⁶ Töres Eriksson blev s.k. handels- eller byggningsborgmästare. Han var den förste borgmästaren av ren ämbetsmannatyp och den förste som erhöll kunglig fullmakt.

⁶⁷ Sandell blev i och med tingsrättsreformen 1970 lagman i Linköpings tingsrätt.